

venstre

**Frihet for den enkelte
ansvar for hverandre**

**Rogaland Venstres program
2007 – 2011**

Innhold

KAMPEN FOR DEMOKRATIET	side 3
MILJØPOLITIKK	side 4
Styrking av miljøarbeidet i fylkeskommunen	
Bedre ressurs og naturforvaltning	
Energipolitikk	
Redusere og rydde opp i forurensingen av jord, luft og vann	
Samarbeid med miljøorganisasjoner	
NÆRINGSPOLITIKK	side 6
Energifylket Rogaland	
Nyskaping og små og mellomstore bedrifter	
Nyskapende forsknings- og utviklingsarbeid	
Jordbruk	
Sjøfart og fiske	
Reiseliv og turisme	
Distriktstiltak	
KULTURPOLITIKK	side 8
Kulturminnevern og kulturlandskap	
Musikk, teater, kunst og film	
Idretts- og friluftorganisasjoner	
Museum	
FOLKEHELSE	side 9
Sykehusene	
Sunnere Rogalendinger	
Frivillige lag og organisasjoner	
SAMFERDSELPOLITIKK	side 10
Miljøvennlig samferdsel	
Store veiprosjekter	
Bedre og tryggere transport i distriktene	
Bedre trafikksikkerhet	
UTDANNINGSPOLITIKK	side 12
De videregående skolene	
Undervisningssituasjonen	
Voksenopplæring	
Elevrollen	
Lærerrollen	
Gründeropplæring	

FRIHET FOR DEN ENKELTE, ANSVAR FOR HVERANDRE

Venstre er et sosialliberalt parti. Det betyr at vi bygger vår politikk på ideen om frihet for den enkelte og ansvar for hverandre. Vi har en grunnleggende tro på menneskers rett til individuell frihet til å skape sitt eget gode liv. Samtidig skal det være et sikkerhetsnett og gode ordninger for de som trenger støtte fra samfunnet. Dette er sosialliberalisme i praksis.

Venstre er et parti som har tro på fremtidsrettede løsninger. Vi tror at det er gjennom et samspill mellom ulike aktører at de gode løsningene utvikles. Det er derfor viktig å legge til rette for samarbeid mellom private aktører og fellesskapet. Som et ledd i dette er det viktig å ha fokus på utdanningsinstitusjonene som kunnskapsbaser og støtte opp om det lokale næringslivet. Flere aktører i fellesskap kan sørge for at Rogaland fylke har landets beste kompetansebase på sitt felt.

Vi har alle krav på ren luft, rent vann og tilgang på gode friområder. Dette må sikres både gjennom klassisk miljøvern og gjennom utvikling av moderne løsninger som er bedre for miljøet.

Vi ønsker oss et grønt fylke preget av optimisme, tilgjengelighet og toleranse.

KAMPEN FOR DEMOKRATIET

Venstre er grunnlagt på tanken om at alle som bor i landet har en rolle å spille i styringen av landet. Det lokale selvstyret skal være kjernen i det norske demokratiet. Mer styring skal foregå lokalt. Dette fordi beslutninger bør fattes nærmest mulig de det gjelder. Det er de beslutningen angår som kjenner problemstillingene best. Som et ledd i dette er det viktig at det er innsyn og åpenhet rundt de demokratiske prosessene og i forvaltningen for øvrig.

En av utfordringene dagens demokrati står overfor er å få flere til å bruke stemmeretten sin. Dette er viktig for at demokratiet skal fungere optimalt. Flere tiltak kan settes i verk for å skape et større engasjement og for å høyne valgdeltakelsen. Eksempelvis bør man gå inn for en prøveordning med stemmerett for 16 åringer og man bør prøve å arrangere valget over to dager.

Fylkeskommunen slik vi kjenner den skal fremover gjennom store forandringer. Dette for å sikre demokratisk kontroll over viktige oppgaver. Det er også viktig at oppgaver i større grad flyttes fra staten og nedover til regionene og kommunene. Et eksempel på oppgaver som bør flyttes nedover er driften av sykehusene og ansvar for samferdsel.

Fylkeskommunen bør være en utviklingsaktør som er med på drive fylket som helhet fremover. Det være seg innenfor kultur, miljø, arealplanlegging, næringsutvikling osv. Fylkeskommunen må stimulere til kreativitet og nytenkning.

Fylkeskommunen skal ikke konkurrere med kommunene om å yte tjenester til befolkningen, men må samarbeide for å løse oppgaver bidra med løsninger på områder det er naturlig at større enheter enn enkelte kommuner opererer. Fylkeskommunen bør være en aktiv medspiller for kommunene.

Fylkeskommunen skal forme ut en politikk for sitt nøytrale språkvalg i fylkeskommunen og for fylkeskommunale foretak og aksjeselskap.

MILJØPOLITIKK

Naturen må være åpen for alle. Enhver skal ha rett til å nyte naturen og benytte seg av det den har å by på. Det er derfor viktig at man satser på miljøvern og tilgjengelighet. Det må stimuleres til utvikling og bruk av ny og moderne miljøteknologi. Det må legges til rette for miljøvennlige løsninger i hverdagen for folk. Eksempelvis gjennom satsing på kollektivtransport, sykkelmotorveier, moderne avfallshåndtering.

Styrking av miljøarbeidet i fylkeskommunen

Venstre vil:

- innføre miljøvennlig og utslippsfri søppelhåndtering.
- stille krav til fylkeskommunens underleverandør ved å ta i bruk sertifiseringssystemer. Hensyn til miljø gis fordeler ved anbudsfastsettelse. Ved innkjøp av nye biler til bruk i fylkeskommunale virksomhet, skal lavt utslipp av CO₂ og NO_x vektlegges.
- la fylkeskommunen kjøpe klimakvoter for flyreisene sine.
- satse på energiøkonomiserende tiltak som varmepumper, varmevekslere og lignende i fylkeskommunale bygg.
- erstatte oljefyring i eksisterende bygg til fordel for mer klimanøytrale energikilder.
- innføre kildesortering i alle fylkeskommunale kontor og skoler.

Bedre ressurs og naturforvaltning

Venstre vil:

- ha fokus på viktigheten av å bruke et overordnet planverk som sikrer at arealpolitikken tar hensyn til biologisk mangfold, jordvern og kulturlandskap
- bevare den verdifulle matjorden ved at videre utbygging på Jæren skal skje østover. Utbyggingen skal skje i tråd med fylkesdelplan for langsiktig byutvikling for Nord-Jæren.
- være kritiske til nye, store masseuttak. Vi vil stille strenge krav til landskapsutforming ved sand- stein og masseuttak.
- ta vare på de gjenværende våtmarksområder og vassdragene i fylket. Eksempel på vassdrag som må vernes er Jørpelandsvassdraget.
- at naturen skal være både til glede og til bruk på en fornuftig måte. Venstre vil derfor stimulere ulike tiltak som sikrer at folk flest får adgang til både jakt, fiske og friluftsliv.
- utnytte vindkraften til lands og til vanns etter en plan hvor utnyttelsen vurderes opp mot naturinngrep og dyrefauna.
- ta vare på på lynchheiene på Karmøy og Haugalandet.
- verne de siste friluftområdene i Karmøy kommune

Energipolitikk

Venstre vil:

- stimulere til at man i størst mulig grad benytter seg av miljøvennlig oppvarming. Fylkeskommunen bør bidra til dette
- at fylkeskommunen skal arbeide for at Rogaland blir et pionerfylke for bruk av alternative energikilder. Eksempler her kan være bølgekraftutvinning utenfor Karmøy og Hydrogenproduksjon på Utsira og vindkraftverk i Nordsjøen.
- at industrifett skal resirkuleres og brukes til biodiesel for bedrifter og institusjoner og privatmarkedet, samt tilrettelegge for snarlig utbygging av fyllestasjoner i fylket.
- stimuleres til bedre utnyttelse av fornybare energikilder. Dette kan gjøres ved at man eksempelvis oppruster eksisterende kraftverk eller at man tar i bruk mini-/mikrokraftverk
- stimulere til at gass blir tatt i bruk som drivstoff og som energikilde for bedrifter og institusjoner.

Redusere og rydde opp i forurensingen av jord, luft og vann

Venstre vil:

- starte opprydningen av miljøgiftene i havneområdene i Stavanger, Haugesund/Karmsundet, Sandnes og Egersund
- overvåke surhetsgraden i vassdragene og iverksette tiltak med tilpasset kalking hvis surhetsgraden er for høy.
- ha rene vassdrag. "Aksjon jærvassdrag" bidrar positivt og på en viktig måte i forhold til en slik utvikling.
- utvikle en miljøvennlig profil på oppdrettsnæringen. Spesielt viktig er det å få bukt med sykdom og rømming. Dette fordi det truer det genetiske mangfoldet i villaksstammene. Vi ønsker å stimulere til landbaserte anlegg.
- at Rogaland fortsatt må ha fokus på de negative konsekvensene av utslippene fra atomanlegg som Sellafield. Man må opprettholde presset på de ansvarlige for disse utslippene og man må foreta målinger langs kysten for å kontrollere virkningene av atomanleggene.

Samarbeid med miljøorganisasjoner

Venstre vil:

- i større grad bruke miljøorganisasjonene som høringsinstans.
- ha regelmessige fellesmøter mellom miljøorganisasjonene og fylkeskommunen. Dette for å skape en felles arena for informasjonsutvikling.

NÆRINGSPOLITIKK

Det å skape noe selv synliggjør ressurser og gir mestringserfaring. Både den enkelte og samfunnet som helhet nyter godt av at noen har lyst til å starte for seg selv. Det er derfor viktig å legge til rette for og støtte opp om folk som vil utvikle noe. Å legge til rette for små og mellomstore bedrifter gir folk muligheten til å skape sitt eget gode liv og dette er med på å dra regionen vår inn i fremtiden.

Også andre land og verdensdeler har rett til å få utvikle sine områder i positiv retning. Det å skape sitt eget gode liv kan ikke være forbeholdt nordmenn. Venstre mener at det å benytte seg av Fair Trade-produkter er med på å gi andre land og mennesker mulighet for positiv utvikling. Vi ønsker derfor at fylkeskommunen bestreber seg på å kjøpe rettferdige produkter og benytte seg av aktører som gjør det samme.

Energifylket Rogaland

Venstre vil:

- arbeide aktivt for å sikre Rogalands posisjon som landets energifylke. For å gjøre dette må vi holde på de eksisterende olje- og gassrelaterte selskapene og gjøre oss attraktive for nyetableringer.
- være en pådriver for å utvikle kompetanse innen petroleumsområdet, spesielt i samarbeid med Universitetet i Stavanger. Denne kompetansen vil komme hele samfunnet til gode.
- arbeide aktivt for at Rogaland styrker sin rolle som foregangsregion for utvikling og innføring av miljøteknologi innen energisektoren.
- forskningsmiljøene i Rogaland skal være verdensledende innen CO2-nøytral teknologi.
- ikke akseptere nye store vasskraftutbygginger i fylket. Eksisterende utbygde vassdrag kan oppgraderes og optimaliseres
-

Nyskaping og små og mellomstore bedrifter

Venstre vil:

- ha fokus på viktigheten av å stimulere næringslivet. Et av de viktigste virkemidlene vi har er å bidra med risikokapital og midler fra regionalutviklingsfondet. Blant annet bør Innovasjon Norge legges under politisk kontroll i fylkeskommunen.
- gjøre søknadsprosedyrer og annen kommunikasjonsstrøm mellom fylkeskommunen og bedriftene i regionen så enkel som mulig.
- Se til at det utarbeides en oversikt som gjør det enkelt å orientere seg i de ulike støtteordningene som finnes.
- støtte opprettelsen av bedrifter og stimulere til en samlokalisering i næringsparker. På denne måten vil bedriftene kunne dra nytte av hverandre i et samarbeid.
- avsette tilstrekkelige midler til å få etablert en velfungerende mikrokredittordning for etablerere i Rogaland
- utvikle skape.no til Norges beste ordning for etablereroppfølgning. Ordningen skal omfatte hele fylket.

Nyskapende forsknings- og utviklingsarbeid

Venstre vil:

- at det satses for å utvikle og gjøre kompetanse attraktivt i regionen.
- ha fokus på brobygging mellom lokalt nybrottsarbeid og etablerte forskningsmiljøer.
- styrke kontakten mellom elevene i den videregående skole og lokalt arbeids- og næringsliv.
- øke stasingen på realfag, gjennom å støtte for eksempel Vitenfabrikken i Sandnes.
- fokusere på at det er god økonomi å utvikle miljøvennlige løsninger for bedriftene. Fylkeskommunen bør derfor legge til rette for satsing på ny miljøteknologi.

Jordbruk

Venstre vil:

- ta hele fylket i bruk og gjenopprette et levende kulturlandskap.
- stimulere til produksjon av ren mat.
- arbeide for at all produksjon av mat skal skje på miljøvennlige premisser.
- bygge videre på satsingen rundt matfylket "fra jord til bord".
- øke satsingen på merkevarebygging.
- øk satsingen på økologisk produksjon, gjennom forskning og støtte til markedstiltak.

Sjøfart og fiske

Venstre vil:

- arbeide for økt innsats for produktutvikling og lokal videreforedling.
- arbeide for at fiskerinæringen i Rogaland får samme vilkår som i resten av landet. Dette gjelder eksempelvis i forhold til kvotetildeling.
- se på hvordan Rogaland kan utnytte ringvirkningene av at sjøfartsdirektoratet er flyttet til Haugesund.
- utarbeide tiltak som gjør at det vanlige fisket ikke blir ødelagt av oppdrettsnæringen.
- videreutvikle utdanningstilbudet på Ryggjabø innen kyst- og fiskerifag.

Reiseliv og turisme

Venstre vil:

- markedsføre fylket som inngangsporten til "fjord-Norge" gjennom Lysefjordområdet og Ryfylke, og Dalane som en opplevelsesregion.
- legge forholdene til rette for opplevelsesturisme gjennom historie, kunst og kultur. Rogaland har mye å by på i forhold til dette. Eksempelvis finnes flere, unike middelalderkirker.
- videreutvikle sykkel- og fotturisme som en viktig del av fylkets turisttilbud.
- arbeide for at Hurtigruten skal starte i Stavanger og ha Haugesund som første anløpssted.
- ha fokus på en god utvikling av fornminner på Avaldsnes og riksmonumentet Haraldsstøtten
- arbeide aktivt for at kulturminner og lokalehistorie kan brukes aktivt i reiselivssammenheng, eksempelvis som prosjekter som inkluderer minner fra vikingtid og jernalder.

Distriktstiltak

Venstre vil:

- videreutvikle bruken av bygdeutviklingsmidlene til å bli et aktivt redskap for å utvikle nye arbeidsplasser på bygdene.
- satse på flere ungdoms- og kvinnetiltak som kan skape arbeidsplasser i distriktene.
- arbeide for gode samferdselstiltak i distriktene.

KULTURPOLITIKK

Kultur skapes av mennesker. Det som opptar dem og skjer mellom dem, må bygges opp som felles referanser i form av musikk, bilder, språk, fortellinger og idrett. Som et flerkulturelt samfunn har vi en unik mulighet til å utvide våre horisonter. Muligheten for impulser fra ulike kulturer bør stimuleres og utvikles.

Kulturminnevern og kulturlandskap

Venstre vil:

- sikre verneverdige bygninger og landskap gjennom offentlig finansiering.
- utvikle håndverkere for stein og tre slik at man kan restaurere middelalderbygg. Denne kompetansen bør utvikles ved Ryfylkemuseet.
- øke forståelsen for landskaps- og bygningsvern.
- gi støtte til frivillige organisasjoner som driver med kulturvern.

Musikk, teater, kunst og film

Venstre vil:

- øke satsingen på "den kulturelle skolesekken" blant annet gjennom å gi støtte til et mangfoldig musikkliv i skolen, barnehager og institusjoner.
  - støtte og utvikle tilbudet ved barne- og ungdomsscenene ved Rogaland Teater og Haugesund Teater.
  - opprettholde ungdommens kulturmønstring.
  - støtte "skoleteater og barne- og ungdomsfilmfestivalen" i Sandnes.
  - sikre og utvikle distrikts- og fylkesmusikerordningen.
  - støtte opp om festivaler og prosjekter som presenterer sjangere på nye måter og/eller som når store folkemengder. Eksempler på slike arrangementer er Filmfestivalen i Haugesund.
  - at det legges til rette for at man har en god operascene i fylket.
- samarbeide med Stavangerregionen om å etablere et nasjonalt senter for musikk med utgangspunkt i Bjergstedmiljøet.
  - sikre og utvikle kinoene i distriktene når det arbeides med digitalisering.

Idretts- og friluftsansjoner

Venstre vil:

- støtte opp om tradisjonelle og nye organisasjoner for og av barn og ungdom som arbeider innen dette feltet.
- lytte til erfaringer og ulike synspunkt fra ulike idretts- og friluftsansjoner.
- styrke mangfoldet i idretts- og friluftsansjoner ved å støtte allsidige tiltak i nærmiljøet, støtte bredden i idrettsarbeidet i kretser og klubber, samt turistforeningen og andre friluftsansjoner.
- støtte toppidretten slik at man kan utnytte synergieffektene som oppstår mellom bredde- og toppidrett.
- støtte friluftsrådets arbeid.

Museum

Venstre vil:

- støtte museenes arbeid med å ta i bruk interaktive hjelpemidler for å nå et bredere publikum.
- jobbe for at aktuelle kulturminner skal tilbakeføres til museer i Rogaland.
- opprette et Kiellandsenter og et Garborgsenter.
- arbeide for et nasjonalt kultur og litteratursenter for barn knyttet opp mot Ryfylkemuseet.

FOLKEHELSE

Satsingen på helse skal ikke bare skje gjennom økte bevilgninger, men også ved å tenke nytt om organisering og finansieringen av denne sektoren. Ventetid og køer bør reduseres gjennom omorganisering og samarbeid med private aktører.

I dag er det lite helsepolitikk på fylkesnivå. Dette er et viktig politikkområde som bør flyttes nærmere dem det gjelder.

Sykehusene

Venstre vil:

- at ansvaret for sykehusene, både de somatiske og de psykiatriske tjenestene, tilbakeføres til fylkeskommunen. Det må også den delen av rusvern og barnevern som i dag er statliggjort.

Sunnere Rogalendinger

Venstre vil:

- la helsetjenesten i videregående skoler ligge i fylkeskommunen og denne tjenesten bli styrket for å bedre det forebyggende helsearbeidet
- legge til rette for at folk tar ansvar for egen livsstil. Dette kan gjøres blant annet ved å tilrettelegge slik at folk kan bevege seg i og nyttiggjøre seg naturen.
- fortsette arbeidet med tur og sykkelstier for å legge til rette for økt fysisk aktivitet.
- støtte arbeidet i FYSAK, (fysisk aktivitet som er systematisk, tilpasset en målgruppe og integrert i kommunehelsetjenesten) og "Frisk i Friluft" -prosjektene.
- støtte arbeidet til Dalane-, Jæren-, Ryfylke- og Haugalandet friluftsråd.
- tilrettelegge for bedret adgang for bevegelseshemmede på strendene.

Frivillige lag og organisasjoner

Venstre vil:

- ha tilbake midler som gjør at fylkeskommunen kan gi støtte til ulike organisasjoner som arbeider med helsefremmende arbeid.

SAMFERDSELSPOLITIKK

Venstre ønsker et tilfredsstillende og miljøvennlig transporttilbud til hele fylkets befolkning, rettferdig fordelt mellom sør og nord. Tungtransporten bør i størst mulig grad overføres til mer miljøvennlig fremkommestmiddel. Vare- og godstrafikk på veinettet bør i størst mulig grad overføres til mer miljøvennlig transport som bane og sjø.

Flere av de oppgavene som Statens vegvesen har i dag bør overføres til fylkeskommunen. Dette for å få en større folkevalgt kontroll over oppgavene og for å flytte beslutningene nærmere dem det angår. Ansvar for stamveinettet bør fremdeles ligge hos Statens vegvesen.

Miljøvennlig samferdsel

Venstre vil:

- ha større innsats for bruk av mer miljøvennlige typer drivstoff.
- satse på "Hydrogenveien".
- øke takten for utbygging av raske sykkelveier.
- arbeide for reduserte takster på kollektivtrafikken.
- bedre fremkommeligheten for kollektivtransport
- arbeide for hyppige avganger for direkteruter mellom større tettsteder og byer.
- fjerne overgangsavgifter.
- at man skal kunne bruke samme kollektivkort på alle typer kollektive trafikkmidler som mottar støtte fra det offentlige.
- beholde ungdomskortet, fryse prisene og sette aldersgrensen fra 15 til 25år.
- studenter opptil 32år skal også kunne bruke ungdomskort.
- videreutvikle Jærbanen som ryggraden i et fremtidig kollektivtilbud for Sør-Rogaland. Tilbringertjenesten til denne banen må styrkes.
- utvikle bybane mellom Stavanger og Sandnes. Bybanen må også ha en trase over Forus til Stavanger Lufthavn, Sola, og til Sandnes Øst. Arbeidet må igangsettes så fort som mulig og kan alternativt utvikles ved at gassdrevne busser kjøres i de avsatte traseene. Traseene må bestemmes nå.
- finne en effektiv løsning for kopling av nye Risavik havn med godstransport på jernbane.
- få fortgang i å løse de transportutfordringene som ligger i Nordfylket/Haugalandet. Dette fordi veinettet her er svært belastet.
- forbedre kollektivtilbudet i, og til, nordfylket.
- ved utbygging av nye boområder få på plass et kollektivt transporttilbud allerede fra starten av utbyggingen, slik at kollektivvaner innarbeides tidlig.
- få fortgang på utbyggingen av kollektivfelt i Stavanger, Sola og Sandnes i takt med utbygging av boligområder.
- før Jærbanen stenges i forbindelse med utbygging av dobbelspor må busstilbudet være kraftig forbedret, spesielt til Forus.
- støtte opp om realiseringen av høyfartsbane mellom Haugesund og Oslo over Haukeli.

Store veiprosjekter

Venstre vil:

- støtte opp om Ryfylkepakken, men åpne opp for å forsere andre prosjekt i pakken mens en avventer avklaring på Ryfastløsning. Ferjene på Rv13 og Tau-Stavanger må være døgnåpne.
- opprettholde den vestlandske stamvei gjennom Rogfast. For å lette trafikksituasjonen på Karmøy må T-forbindelsen realiseres i kommende periode.
- støtte realiseringen av en fjordkryssing av Gandsfjorden.
- prioritere videre utredning av E134 Haukeliveien.

Bedre og tryggere transport i distriktene

Venstre vil:

- gi et godt båttilbud til indre Ryfylke etter Finnfast.
- prioritere rassikring i Ryfylke, særlig langs ryfylkeveien, i forhold til utbedring som en indre stamvei.
- prioritere utbedring av fylkesvei 1 i Dalane.
- rassikre jernbanen i Drangsdalen.
- prioritere høyfartsbane.

Bedre trafiksikkerhet

Venstre vil:

- styrke vedlikeholdet av fylkesveiene.
- stimulere til at mer trafikk av gods går over på sjø og bane der dette er mulig.
- arbeide for at "nullvisjonen" blir en ledetråd i fylkets og kommunenes trafiksikkerhetsarbeid i Rogaland.
- øke satsingen på informasjons- og holdningsskapende arbeid bl.a. gjennom Fylkestrafiksikkerhetsutvalget (FTU) og Trygg Trafikk.
- opprettholde FTU som politisk utvalg med ansvar for å samordne fylkets trafiksikkerhetsarbeid.

UTDANNINGSPOLITIKK

Utvikling av kompetanse er en av samfunnets viktigste oppgaver. Et godt utdanningssystem er avgjørende for den videre utviklingen av samfunnet. Investeringer på dette området er derfor blant de mest verdifulle investeringene.

De videregående skolene

Venstre vil:

- ha opptak i form av tilpassede prøver ved spesielle linjer.
- satse videre på skolebibliotekene.
- arbeide for økt internasjonalisering i den videregående skolen. Blant annet gjennom å styrke IB-linjer og styrke samarbeidet med andre europeiske utdanningsinstitusjoner.
- at Rogaland Fylkeskommune skal søke departementet om å få gjennomføre forsøk hvor de sentralgitte skriftlige eksamenene erstattes med mappevurdering.
- at de videregående skolene skal kunne skaffe seg vennskapsskoler i andre land og legge til rette for elevutveksling.
- At hver elev får sin PC i videregående skole og lærerne må få styrket sin kompetanse i IKT.
- sette av nok penger til vedlikehold og bedring av inneklima.
- stimulere til et sukkerfritt skolemiljø. På alle skoler hvor man kan kjøpe mat og drikke bør det tilbys sunne, gode og billige varer.
- sørge for at rådgiverne har god kompetanse. Rådgivertjenesten bør være delt slik at man er sikret kompetanse både på faglige og sosiale utfordringer.
- at rådgiverne skal kunne gi råd i forhold til utdanningsmuligheter i utlandet, eksempelvis gjennom "Ung i Europa".

Undervisningssituasjonen

Venstre vil:

- sikre at det spesial pedagogiske tilbudet til barn/unge i sosial medisinske institusjoner blir styrket.
- satse på prosjekter som fremmer skoleglede og arbeidslyst.
- støtte nytenkning og kreativitet i læringssituasjonen.
- satse på tiltak som vektlegger praktisk læring.

Voksenopplæring

Venstre vil:

- styrke voksenopplæringen og følge opp intensjonen i voksenopplæringsreformen.
- støtte og videreutvikle det desentraliserte høgskoletilbudet i Dalane og Ryfylke

Elevrollen

Venstre vil:

- sørge for god tilgang på fagpersoner for elever som har psykiske eller sosiale utfordringer.
- bedre integrering av psykisk og fysisk utviklingshemmede på videregående skoletrinn. Støtteapparatet for disse gruppene må styrkes innen skolen.
- sikre god koordinasjon mellom PPT, oppfølgingstjenesten og skolens rådgivere.

Lærerrollen

Venstre vil:

- arbeide for at lærerne i Rogaland sikres stor grad av pedagogisk frihet.
- arbeide for utvikling og innføring av individuell evaluering av lærerne.
- arbeide for at lærerne har gode arbeidsforhold.
- gi lærerne mulighet til å tilegne seg kompetanse til å møte sosiale utfordringer på en god måte.
- lage en ordning hvor noen av fylkes sine lærere får et kompetanseår, en permisjon for å ta videre utdanning eller å praktiser i annet arbeid som er relatert til skolen.

Gründeropplæring

Venstre vil:

- gi støtte til elevbedrifter som en del av det å videreutvikle entreprenør opplæringen.

Rogaland Venstres liste ved fylkestingsvalget

1	Jarle Braut	Klepp
2	Gro Skartveit	Finnøy
3	Tormod Andreassen	Stavanger
4	Edel Mikkelsen	Haugesund
5	Karl Eik	Lund
6	Sangeeta Dhawan	Sola
7	Tove Frantzen	Sandnes
8	Heine Vestvik Nilsen	Stavanger
9	Asbjørn Eik-Nes	Karmøy
10	Brit Larssen Kvasheim	Eigersund
11	Kjartan Lunde	Stavanger
12	John Leiv Dahlseng	Tysvær
13	Einar Schibevaag	Suldal
14	Lill Qvigstad	Stavanger
15	Tove Iren Tørresdal	Haugesund
16	Arne Sandanger	Hjelmeland
17	Torunn Trøhaug	Stavanger
18	Øyvind Misje	Eigersund
19	Trygve Egge	Tysvær
20	Lars Tore Helgeland	Time
21	Helga Robberstad	Sandnes
22	Dag Fisketjøn	Suldal
23	Iren Frøiland	Haugesund
24	Nora Nilsen	Sola
25	Vegard Floa	Sauda
26	Knut Olav Eldhuset	Sandnes
27	Anne Brit Fjelland	Lund
28	Ingebjørg K. Undheim	Time
29	Tarald Gjerde	Sola
30	Bodil Schelderup Netland	Karmøy
31	Lars Dalen	Vindafjord
32	Vidar Grundetjern	Sandnes
33	Sølvi Gressgård	Karmøy
34	Magnar Hapnes	Strand
35	Heidi Skifjell	Finnøy
36	Knut Norddal	Time
37	Svein Ambjørndalen	Karmøy
38	Per A. Thorbjørnsen	Stavanger
39	Knut Saua	Sauda
40	Jan Oddvar Omdal	Sokndal
41	Eva Moi	Bokn
42	Jarl Martinsen	Time
43	Geir Bergstrøm	Sandnes
44	Aksel Røsand	Haugesund
45	Tom-Henrik Rosseland	Hå
46	Helge Solum Larsen	Stavanger
47	May Britt Vihovde	Haugesund

Venstre er det liberale partiet i Rogaland.

Rogaland Venstre arbeider for en liberal og radikal samfunnsutvikling der individet settes i sentrum.

Vi er representert på Stortinget, i fylkestinget og i kommunestyre i fylket.

Venstre er fylkets fremste miljøparti.

venstre

Du finner mer på våre internettsider:

rogaland.venstre.no

e-post: rogaland@venstre.no

tlf. 51 89 30 95